

ORÆ LIGVST. PARS OCCIDENTALIS.

re maris, quos ob tantum acumen fœnum esse oportuit. Vetus tamen appellatio in usu obtinuit ad hæc usque tempora. Stephanus Bizantinus *Staliam* sua ætate vocari adfirmat; sed unde illa *Stalia* appellatio, non facile divinaverim. Iam antiquissimis temporibus præcipuum fuisse Ligusticæ oræ oppidum ex Strabone apparet, qui illud Liguriæ appellat emporium. Livius in rebus gestis belli Punici secundi lib. 28 refert, Genuam à Magone Pœno in Italiam trajiciente cum triginta rostratis navibus, & multis onerariis, millibus adhæc peditum duodecim, equitum ferme duobus, repentino adventu captam, nullis præfidiis maritimam oram tutantibus. Narrat idem, Lucretio prorogatum esse imperium, ut Genuam oppidum à Magone dirutum, exædificaret. Factum hoc Cn. Servilio Capione & C. Servilio Nepote Coss. anno à condita Roma 101, ante natum Iesum 661. Municipium postea factum est Romanum, uti patet ex antiqua inscriptione, in qua memorantur DECVR. GENVÆ. Incolæ ejus *Genuenses* dicti sunt, aliis etiam *Genuates*. Situ tali est: Fronte meridiem spectat, amplissime circa littus confurgens, dorso, quod hemicycli speciem præ se fert, septentrioni obverso, leniter in planitiem, veluti ad quiescendum descendens, montium innixa radicibus, quorum vallo adversus sævos septentrionum flatus munitur; non tota montosa, nec vicissim tota plana; circuitu passuum quatuor millium. Ligurum regina ac domina est, totius hodie Ligustici sinus emporium nobilissimum, quo non modo vicini, sed etiam remotissimarum nationum mercatores commerciorum causa confluent, ubi etiam diversorum & longissime diffitorum regnorum negotiatores certa domicilia ac sedes suas habent. Edificiis superbissimis, cæterisque urbium ornamentis nulli cedit. Quin navalis belli peritia semper floruit, ut præstantiores, aut etiam æquales ejus belli gerendi duces, perpauci inventi fuerint, qui tam multas urbes expugnant, tot insulas nationesque barbaras subegerint, tam frequenter hostium spolia ac victas naves triumphantium more in patriam læti adduxerint. Ita ut de Genuensium Republica jure optimo dici posse videatur, quod de Scipionum gente scriptores antiqui perhibent: Eam fuisse stirpem fatalem ad hostes mari vincendos. Arcem habet ad septentrionem editissimo loco exstructam. Portum autem, cum nullus naturæ beneficio esset, arte & industria amplissimum atque munitissimum Genuenses effecere, quanquam sæviente Africo minime tutam stationem navibus præbeat. Est & Navale in occidentali suburbio ædificatum, *Arsenale* vocant, triremes plurimas continens, quibus adversus piratarum latrocinia, & Turcarum præsertim, ubi necessitas exigit, uti solent. Vias habet Genua, celebriores nempe, amplas satis, domos fastigiis cœlo minantes, populum frequentissimum. *Vestitus, forma, color*, eadem omnibus. Ni-gras gerunt vestes, laneas & sericeas; neque fa-

cile nobilem ab ignobili distinxeris, tanta est in exteriore cultu inter cives æqualitas. Mulieres gignit egregia forma, cui splendorem additum vestitus ipse, ampliorem reddens corporum speciem, tum vero summa arte ad decorem composita capillamenta. In precio sunt crines flavi, quibus rutilandis plurimum operæ studiique impendunt. quin & tenuissimas auri bracteas, quo splendidior coma videatur, capillis nonnunquam inserunt. Est & illud peculiare Genuensium fœminis, ut solæ per vias incedant, nullis comitatæ ancillis, utque diebus festis præ foribus confidentes, quam ornatissimæ conspiciantur. Interdum binæ aut ternæ quaternæve per urbem ambulant, florum manipulos aut fragrantibus herbas manibus aut sinu gestantes. Habet insuper Genua navium ingentium, quas *Carracas* vocant, aliorumque navigiorum frequentem satis numerum, quibus exstruendis materiam præbent Liguriæ montes, quanquam arbores ad crassiores celsioresque malos ex Gallia & Corsica insula petantur. *Reliquia* sanctorum plurimæ hic asservari dicuntur, quales sunt, cineres ac ossa semicom-busta B. Ioannis Baptistæ, ex Myra Liciæ urbe à Genuensibus advecta anno MCXLIX: corpus S. Syli tertii Genuensium Episcopi, caput S. Laurentii, brachium & tibia ejusdem, & pars craticulæ, in qua assatus fuit: caput Barnabæ Apostoli: caput S. Sebastiani martyris, brachium S. Matthæi, brachium S. Gregorii martyris, brachium S. Tryphonis, brachia S. Theodori martyris, quatuor brachia & duo capita Innocentium, manus dextra S. Iacobi minoris, tibia S. Blasii; de thure, myrrha & auro oblati Domino nostro Iesu Christo; dens quidam magnus B. Christophori, spatula Danielis prophetæ, manus S. Patricii, de ossibus B. Hilarionis, vas quoddam ex lapide Chalcedonio ab Innocentio Papa octavo eidem Ecclesiæ donatum: argentea crux magno artificio elaborata, cui portandæ vix quatuor homines suffecerint, in qua non parva portio ligni crucis Christi continetur. Discus quoque hic esse dicitur, in quo Herodiadis filia caput Iohannis Baptistæ matri suæ retulit. Atque hæc omnia in Cathedrali Ecclesia, quæ divo Laurentio dicata est, asservantur, in sacello ad dextram Ecclesiæ partem constructo. In eodem sacrario intrantibus ad sinistram manum locus sese offert, in quo catinus ille smaragdinus, toto orbe celebratus, summa custodia asservatur. Intra armarium continetur, tribus ferreis oclusum januis, quæ clavibus tredecim observantur. Est autem vas sexangulare figura, crassitudine digitali, circuitu palmorum fere quatuor cum dimidio, altitudine palmi unius, in acutum sursum & deorsum tendens, rotunda basi definens, duas habens ansas, totum è viridi constans smaragdo, precii incomparabilis, summaque arte elaboratum. Ferunt Genuensium annales à Cæsarea Palæstinæ urbe, anno ab hinc quingentesimo supra decimum quar-

Incolæ.
Situs.